

Zborovanje ljubljanskega živilskega delavstva

Včeraj so zborovali skupno mesarski in pekovski poslovniki

Ljubljana, 18. oktobra.

Zanimanje za ljubljansko živilsko delavstvo je v javnosti večje od nedavne stavke mesarskih pomočnikov. Ureditev delovnih razmer v živilskih strokah je v posredni zvezi s cenami živil, zato močane še tem bolj zanimiva, kakšen bo rezultat sedanje mezdnega zborovanja mesarskih pomočnikov. Včeraj dopoldne so zborovali v restavraciji pri Lloyd skupno mesarski in pekovski pomočniki. Zborovanje se je udeležilo več mesarskih pomočnikov, ker je pač še vedno odprt vprašanje ureditve delovnih odnosov v mesarski stroki. Včeraj so imeli tudi sejo mesarski mojstri, članji ljubljanskega združenja. Razpravljalj so o zahtevi pomočnikov po sklenitvi kolektivne pogodbe. Svojih sklepov pa niso sporočili poslovnikom.

Zborovanje je vodil namestnik predsednika Zveze živilskih delavcev Š. Lah. Tajnik zvezne Iv. Tome je v obširnem poročilu predvsem poročal zborovalcem o anketi, ki jo je sklicala banská uprava zaradi sprememb nove naredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic. Pekovski poslovni so se zlasti razveseli, ker bosta nadaljevala v veljavni omrežje nočnega dela v pekarnah. Na anketi in v ožjem posvetu se je zastopnik pekovskih podjetij zlasti skliceval na razmerje v pekarnah in drugih pokrajnah države, češ da ni nikjer uvedeno nočno delo. Naglašal je tudi, da je treba naše kraje pristevati med letovičarske ter da bi zaradi tega ne smeli biti omejeno nočno delo. Toda predpisani o omrežju nočnega dela se gibljejo v okviru ministrske uredbe, zato morajo ostati v veljavni. V drugih pokrajnah bi se pekovski poslovni prav tako lahko izvozeli, ali si ga niso znali. Tako imajo pekovski poslovni v dravski barvini prvi v državi uvedeno omrežje nočnega dela v pekarnah. — Govornik se je v drugem delu poročila bavil tudi v vpra-

šnjem podaljšanju lani sklenjene kolektivne pogodbe med pekovskimi mojstri in poslovni. Dokazoval je, da je treba skleniti enotno kolektivno pogodbo za vse banovino.

Najdej je obravnaval mendo gibanje mesarskih poslovnikov. Posebej je opozoril na nekateri napaki poslovnikov med stavko. Poslovni so se še dobro držali glede na to, da so šele leto dni organizirani. Precej jih je škodovalo, ker so mojstri otožili 6 poslovnikov na policiji, češ da jih hodiči napasti, in v policiji je osušljence prijela, da jih zasili. Stavkati so prenehali, ko so mesarski mojstri, ki so pokazali razumevanje za pogajanja, pristali, da mestna občina skliče sestanek mojstrov zaradi pogajanj. Toda poslovni so bili zelo razočarani, ker se mojstri niso hoteli udeležiti sestanka klub vabilom mestne občine. Pozneje je interventura še Inspekcija dela, da bi prislo do mirnega sporazuma. Čaščnik združenja A. Brecljnik je končno pristal, da bo odbor združenja razpravljal o zadavi na svoji seji v nedeljo (včeraj). Zdaj je vprašanje, kaj naj ukrenejmo poslovni, če so mojstri klub vsem pozkušom odobili pogajanja; ali nai zoper stavko, ki ni bila likvidirana v prvem posmennem besede, ampak je po nji nastopilo samo premirje) ali pa naš stavko odločje do ugodnejšega časa?

Kaže, da letos ne bo več prišlo do ostrejših oblik mezdnega boja, četudi mojstri ne bodo pokazali nobenega razumevanja za zahteve poslovnikov. Poslovni se bodo samo pripovedali na učinkovitijo akcije do pomlad.

Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kontrole.

— Končno so se razpravljali o vprašanju organizacijske kontrole v pekovskih obratih in sklenili so, da bodo določili na prihodnji seji člane tako zvane leteče kont

Narodni plebiscit: Že 65.000 podpisov za zahteve zobotehnikov

Ljubljana, 18. oktobra

Boj za pravice zobotehnikov se nadaljuje. V začetku meseca je imela Zveza nemostojnih zobotehnikov Jugoslavije kongres v Zagrebu; nanj se je zelo dobro pripravila. Dobra priprava za kongres je bila že brošura »Za pravice zobotehnikov«, ki je izšla v slovenščini in srbohrvaščini in ki smo o nji že poročali. Toda po kongresu se delo ni ustavilo. Medtem je bila tudi deputacija nemostojnih zobotehnikov na pristojnih mestih v Beogradu. Izvajala si je dostop v ministrstva in k načelnikom. Zastopniki organizacije so podrobno in z utemeljitevijo obrazložili svoje zahteve posameznim načelnikom. Opazili so, da je bil že povsed pripravljen teren za njihov nastop, kar je treba pripisati vplivu brošure, ki so jo v ministrstvih v resnicu preitali. Niso pa mogli govoriti z ministrom za socialno politiko Cvetkovićem, ker se je tedaj mudil na Češkoslovaškem. Do novelizacije zakona o zobozdravnikih in zobotehnikih je lahka pot, če pokaže za stvar dovolj razumevanje ministerja za socialno politiko in zdravstvo, ker odloča sam; samotni svet ima samo pravico nasvetov.

O boju zobotehnikov za svoje pravice pišemo predvsem zaradi tega, ker ne gre samo za stanovske zadeve zobarjev, temveč za pomembno zdravstveno vprašanje. Nedavno smo opozorili na statistiko, objavljeno v brošuri zobotehnikov: po nji bi bilo treba v naši državi še najmanj 3000 zobarjev, da bi se zobna higiena lahko dvignila na stopnjo kulturnih držav in da bi se med ljudstvom več ne udejstovali kot zobarji brivci in razni zobarenci. Pri tem je treba zlasti opozoriti na to, da se večina zobarjev koncentriра v mestih, med tem ko mnogi podeželski kraji, celo sedeži okrajev, nimajo niti zdravnikov in ne zobarjev. Ze iz tega lahko vsak sprevidi, kako škodljivo je zavirati razvoj zobarstva pri nas, saj ne more nihče govoriti o hi-perprodukciji zobarjev. V interesu najširših plasti je, da si nemostojni zobotehniki izvajajo pravico, kakršne uživajo zobotehniki v kulturnih državah. Zato opozarjam na njihove akcije, ki jih zasledimo z nekoliko večjo pozornostjo, kakor nekateri druge stanovske boje.

Boj nemostojnih zobotehnikov za stanovske pravice je nedvomno upravičen, kar dokazuje že, da ima zaslonbo skoraj v vseh stanovih. Za zahteve zobotehnikov

so se zavezeli s svojimi pripadniki raznih inteligenčnih poklicev, od univerzitetnih profesorjev, sodnikov, zdravnikov do učiteljev. Podpisali so se tudi številni trgovci, industrijski, obrtniki, delavci, kmetje itd. V resnici gre za neke vrste narodni plebiscit, saj je Zveza nemostojnih zobotehnikov že doslej zbrala okrog 65.000 podpisov.

Posebej moramo naglasiti, da bo zobotehnikov ni naperjem proti zobozdravnikom kot stanu in ne proti njihovim interesom. Kakor rečeno, zobarjev je v spoštenem premalo, i zobozdravnikov i zobotehnikov. Zato tudi objektivni zobozdravniki priznavajo upravljeno zahtevo zobotehnikov. Priznavajo tudi, da so zobotehniki v tehničnem pogledu navadno mnogo bolj izurenji, kakor zdravniki, ki so pač predvsem študirali splošno medicino in s specializacijo v zobozdravništvu niso mogli v kratkem času dosegči tehničnega znanja in spremnosti, kakršno so si pridobili zobotehniki v večletni praksi. Pri nas bi pač smeli po 13 letih učenja — teoretičnega in praktičnega — zaupati zobotehnikom samostojno vodstvo zobotehničkega ateljija.

V brošuri je tudi objavljeno zanimivo spričevalo nekega zobotehnika, izdanlo od zobozdravnika. V spričevalu zobozdravnik potrjuje, da ga je zobotehnik nadomeščal v ordinaciji in da je dajal anestezije, opravljaj ekstrakcije zob in trapanacije. Nadalje, da obvlada celotno konservativno zdravljenje teoretično in praktično ter da se je izpopolnil v vseh panogah zobnega zdravilstva. — V tem primeru je potrjeno z dokumentom, kar je itak javna tajnost: zobotehniki v službah pri zobozdravnikih opravljajo tudi zdravnitska dela, torej dela, ki po mnenju zobotehnikov nimajo pravice do njih in ki si jih neče lastiti, ko bi se osamosvojili. To dokazuje, da se napsprotni samostojnosti nemostojnih zobotehnikov opirajo na zelo slabe razloge, če trde, da zobotehniki niso sposobni za samostojnost.

Objektivni zobozdravniki si sami žele, da bi bili odnosi med njimi in zobotehniki čim prej urejeni, kajti neurejenost in dosedanj boji jim samo škodujejo ne le v gromnem, temveč tudi v moralnem pogledu. Ceprav je to težko priznati, vendar je potrebna popolna odkritost. Po vsem tem smemo pričakovati, da bo kmalu prišlo do novelizacije zakona in da bo zakonodajalec povsem nepristranski.

Pred premiero opere „Linda di Chamounix“ V naslovni vlogi te Donizettijeve opere bo gostovala gdč. Župevčeva

Ljubljana, 18. oktobra

Kinstna predstava opere »Linda di Chamounix« je bila 1. 1842. na Dunaju v Kärntnertheatru, ob udeležbi tedanjega dvora, ter je prinesla njenemu komponistu odlikovanje in službo ravnatelja cesarskih gledališč. Donizetti je bil rojen 1. 1797 v Bergamu in je umrl 1. 1848, potem, ko je bil zbranec. Ta tragična usoda, jo doletela enega najplodnejših komponistov, — saj je ustvaril

v teku 30 let neumornega delovanja 67 oper in najzajedničnejših drugih muzikalnih del. Med njegove najpomembnejše opere spadajo: Lucrezia Borgia, Don Pasquale, Lucia di Lammermoor, Linda di Chamounix, Polkova hči in Ljubljavni napoj. Pri njej so bile odigrane: don Pasquale, Lucia in v tekotih sezoni bo Linda tretja Donizettijeva opera, ki se bo izvajala na našem gdrnu. Po Rossiniju in Belliniju je bil Donizetti najpopularnejši komponist, dokler ga ni zamenil Verdi kot nova zvezda na glasbenem polju.

Obiskovalci gledališča bodo gotovo z ve-

Andre Armandy:

Princesa Symianoua

Roman

— In... vi ste jo vzeli? — je sčutil Hawkstone.

— Da! Pustite pri miru svoj predalček, tudi jaz sem oborožen.

Miljarderjev obraz je postal bled. Njegovausta so se skrivali in njegovi prsti krčevali stisnili, kaktor da nekoga davijo. Lo je pa še vedno mimo stal in malomarno gledal Roberta.

— Zdaj, — je nadaljeval grof, — pa lahko končava to, če hočete. Nisem pričel k vam zato, da bi zahteval obračun za življenje onih neurednečev, ki ste jih dali postreliti... to je stvar drugih. Vprašam vas pa, kaj ste storili s Stašo?

Hawkstonov obraz je postal grozen.

— Kaj hočete redi s tem? — je začeljal.

Robert je že izgubil svoj mir.

— Ah, ne, — je dejal, — ostanite v svoji igri, saj ni brez nevarnosti za vas. Niti vaša, niti moja noge ne prestopi praga te sobe, dokler mi ne poveste, kam ste jo odvlekli, ko ste jo dali ugrabi-

117

Hawkstone je jel jecljati:
— Moja žena... ugrebujena... — odverjena?

Slepa besnos je prešimla Roberta. Planil je na Hawkstona in ga zgrabil za vrat.

— Ti podleči neznamni, kaj misliš, da boš tako poceni odnesel svojo kozo?

Zedonel je udarec na gong.

Dvajset rok je zgrabil Roberta in ga potegnilo nazaj. Lo je umaknil paštico od gonge in se oari na grofa. Iztrgal mu je samokres iz roke in ga očim s pogledom, prostim vsega sovraštva. Grof je opazil na tem zagoneinem obrazu komaj videl smejnjaj, ki se pa ni dal opredeliti.

— Nepotreben trud, — je začeljal Lo kakor da ve, kdo bo prevzel to skrb.

Hawkstone je si popravil ovratnik.

— Vi ven! — je začeljal s hrapotnim glasom.

Ko so sklebnički odšli, se je obrnil k Robertu.

— Izvole se izraziti točneje. O kolidni ugrabi-

tvosti govoriti?

De Brancolin je skomignil z rameni.

— Pa vendar ne boste trdili, da ne veste, da je bil luksuzni vsek napaden.

— Tega ne trdim... toda v kakšni zvezri je to?

Miljarderjev obraz je postal mrtvsko bled in njegove zanbine roke so se jele trestti.

Robert je začel dvomiti. Kaj pa, če Hawkstone ni zasnoval ugrabičev?... Kaj če je imel svoje prete vmes kdo drugi?

— Staša je bila v napadenem viklu, — je de-

jal.

Robert je pa videl tu še tretji nagib, od katere-

gašem podizavili dejstvo, da bo pač bleste kolorurno partijo Linda gdč. Župevčeva, ki je letos član zagrebanske operе in nam bo vedno drag in dobrodošel gost. M. Sava.

Vojvoda Windsorski socialni preporoditelj

Po Berlinu se je razširila vest, da je potek vojnove Windsorskega v Nemčiji v zvezi s pripravami velikega mednarodnega sestra, ki naj bi se uresničil pod imenom socialni preporod. Pokret naj bi si prizadeval skupno z državno industrijo velikih držav in mednarodnimi trgovskimi zbori z zbiljati socialne razmere na svetu. K delu bodo baje pritegnjena vsa pomembnejša društva in organizacije, delujejo za mir in socialno pravljico. Vojvoda Windsorski naj bi stopil na čelo tega pokreta kot častni predsednik.

Najti socialnega preporoda je bil baje zasnovan, ko se je vojvoda Windsorski mudil pri ameriškem industriju Bedauxu, kjer so bili zbrani na posvetovanju mnogi industrijeti, zlasti ameriški. Vojvoda je tako načuden za ta način, da namerava izdati razna dela in brošura, v katerih bo načrt počasno pojasnil, obenem pa opisal svoje izkušnje in opazovanja. Iz Nemčije krene baje na študijsko potovanje v Ameriko, posnježe pa v Italijo in na Švedsko. Seznamiti se bo z delovnimi pogoji v socialnimi razmerami v avtoritativnih in demokratičnih državah, potem bo pa na podlagi svojih opazovanj zasnoval svoj načrt. Bedaux je imel velik vpliv na vojvodov sklop, on je baje dal pobudo, da je vojvoda obiskal Nemčijo in da se jest z vodjo nemške delovne fronte Leyem.

Po Nemčiji se tudi govorji, da namerava ustanoviti tam veliko tovarno za ljudski avtomobile, v kateri bi se delalo po Bedauxovih metodah. Te metode spominjajo močno na tako zvano stahanovštvo v Sovjetski Rusiji.

Nesrečna milijonarjeva hči

čl. Kaliifornijskega milijonarja Ann Hewittovae, ki je njen spor z materjo zbulil v Ameriki veliko pozornost, se je omogočila z lastnimi velikimi garaži v Oaklandu pri San Franciscu. Obenem je izjavila, da se ne bo več pravdala s svojo materjo. Ann Hewittova je bila moralno poddedovala po očetu milijonsko premoženje. Toda v proročki je bila dolobla, da priprave vse premoženje njeni mati, ki je tudi že mlada, če bi hči ne imela otrok. Ann je bila milijonarjeva nezakonska hči, rojena štiri leta pred poroko svojega očeta z baronico Erlangerjevo. Bilo je že 10 let, ko je oče izposloval, da je bila proglašena za njegovo zakonsko hčerko. Kmalu potem je na milijonar umrl.

Njegova žena ni imela rada nezakonskega otroka. Pustila jo je rasti ločeno od sveta, sramovala se je in je njeni vzgojojejo načeljali zanemarjala. Ko jo je potem že odraslo pokazala v družbi, je storila vse, da se jo počna, da dekle ni doraslo svoji okolici, da je duševno manj vredno. Potem je prišla senzacionalna pravda. Ann je postala zrela in odboljila je svojo mater, da jo je dala sterilizirati, da bi se postala milijonske dedičine. Dekleta so pregovorili, da si mora dati operirati slapič in dva zdravnika sta jih sterilizirala. Oba sta to priznala, če da sta sterilizirala dekle na zahtevu njene mame. Le-ta je pa trdila, da je ravnala v dobrvi veri, da bi hči ne imela otrok, ki bi bil itak edino obremenjen. Sodišče v San Franciscu je pa mater in oba zdravnika oprostilo. Milijonarjeva vdova se je preselila v New Jersey in izjavila, da je pripravljena odstopiti del dedičine svoji pastorki.

**Postani in ostani član
Vednikove družbe!**

Hawkstone se je opotekel, kakor da ga je zade- la streha iz jasnega nebja.

— Dokaz! — je zahtovel.

Robert mu je pomolil brzjavko, ki jo je bil prejel prejšnjem dan. Hawkstone je jo prečital, potem se je pa sesedel molče, ves posnel in se prijet za glavo. Bilo je jasno, da mu je usoda iztrgla edino bitje na svetu, katerega se je ta vladar oklepal. Robert ni več dvomil. Tudi on je bil ves strtit. V Hawkstonovih rokah je bila Staša vsaj pod njegovo zaščito. Če pa on ni imel prstov v tej ugrabiči, je bilo mogoče domnevati vse.

Dolgo sta oba molčala. Lo je stal še vedno varovan, kakor da je okamelen. Slednjih so se njegova usta komaj vidno odprta in tih je izgovoril ime:

— Lady Killiferova!

Izmed Hawkstone se je zdrznil in vzravnal. Njegov prestrašen pogled se je ustavil na tolmača. Le-ta je resno prikimal z glavo. Hawkstonovo čelo se je zmračilo. Njegove misli so se jele urejovati v glavi in izgovarjal jih je glasno, brez logične zvezre:

— Da... da... prav praviš... Ona edina je imela svoje račune pri tem... Njena rivalinja?... Osvetil se? Da, najprej to... potem pa, kdo ve? ... Upanje, da zavzame njeni mesto?... To bi se ujemalo.

Robert je pa videl tu še tretji nagib, od katere-

Ljudje okrog prezidenta Roosevelta

Najboljši svetovalec, najslavnejša tajica, karikaturist in šef kabinka

Zgodovinski govor ameriškega prezidenta Roosevelta je vzbudil po vsem svetu veliko pozornost. In kdo bi mislil, da izvira besedilo tega govora od moža, znanega iz Washingtona zelo malo ali pa sploh ne? Bivši politični poročevalci Stephen Early in alia nalogi sestavili v napisati besedilo vseh oficijskih prezidentovgovorov. Early, ki mu je že 64 let, je navzicle svoji starosti še izredno mladosten in temperament.

Kdo so drugi Rooseveltovi pomočniki? V prvi vrsti je treba omeniti njegovo osebno tajico, izredno intenzivno črnolasko Francozino Margaret Le Hand. V njenih beležkah se prvič pojavi prezidentove misli in ona je tudi psihološko dober poskusni kamen, kajti kadar se ona nasehrne, Roosevelt takoj ve, da bo dotični odstavki iz njegovega govora vzbudili krohot poslušalcev. Roosevelt se je seznanil z njo, ko je bil še guverner države New York. Takrat so mu jo predstavili kot zmagovalko na tekmi strojepisk. Povabil je k sebi in ker ni imel dovolj spremte strojepiske, je jo sprejel v službo.

Kadar zapusti osebna tajica prezidentov kabinka, pritisne Roosevelt na bel gumb, pri katerem je napis Darling. Ne smete pa misliti, da prihiti v kabinet lepa plavolaska. Nasprotno, na pragu se pojavi precej zavalen mož nizke postave, ostrega, ptičjega profila. To je C. F. Darling, najboljši prijatelj in najstrojnji prezidentov kritik. On je eden najboljših pličanih uradnikov v Ameriki,